

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров», доктори илмҳои таърих, профессор

Усмонзода А.И.

« 8 » апрели соли 2024

ТАҚРИЗИ

муассисаи пешбар – МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» ба диссертатсияи Асламзода Некруз дар мавзуи “Бехатарӣ ҳамчун омили рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ

Кори диссертатсионии Асламзода Некруз яке аз масъалаҳои муҳими илмҳои сиёсӣ ва баҳусус, масъалаи таъмини бехатарӣ ҳамчун кафолати рушди давлатдорӣ дар шароити муосирро фаро гирифта, дар махсусгардонии тарҳи тоҷикистониинкишоф ва рушди устувори ҷомеа бо дарназардошти таъмини бехатарӣ ва кафолати ҳаёти шоистаи халқи Тоҷикистон, таъмини субот, нигоҳ доштани бехатарии милливу давлатӣ, мушаххас намудани роҳҳои мувофиқ ва муваффақи ҷимояи манфиатҳои милли аҳамияти назаррас пайдо менамояд. Давлатҳои милли дар шароит ва марҳалаҳои гуногуни инкишофи таърихӣ қарор доранд. Барои онҳо таъмини бехатарӣ, кафолатҳои ҷимояшавандагии манфиатҳои шахс, ҷомеа ва давлат, бартараф намудани ҳар навъ таҳдиду хатар, таъмини рушди устувор ва бунёди низоми самараноки таъмини устувории ҷомеа масъулияти аввалиндараҷа дорад. Барои Тоҷикистон ҳамчун давлати милли, соҳибхитиёр ва субъекти мустақили муносибатҳо ва раванду ҳодисаҳои сиёсии минтақавию глобалӣ чунин масъулият зарурати муҳимро касб намудааст. Таҳқиқи васеи масъалаи бехатарӣ ва дар заминаи он таъмини рушди устувори давлат ва ҷомеаи тоҷикистонӣ яке аз мавзӯҳои асосӣ дар низоми донишҳои сиёсӣ ба ҳисоб меравад. Аз ин ҷост, ки таҳқиқи масъалаи бехатарӣ ва рушди устувори ҷомеа дар раванди таҳкими давлати устувори Тоҷикистон, масъалаҳо, махсусиятҳо ва дурнамои инкишофи он аҳамияти махсус пайдо намуда, дар таҳқиму тақмили истиқлолият, ваҳдати ҷомеа, ҷимояи манфиатҳои милли, риояи ҳуқуқ ва озодиҳои инсон мақоми хосаро касб менамояд.

Кори диссертатсионии Н. Асламзода дар мавзуи “Бехатарӣ ҳамчун омили рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ” ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ пешниҳод шудааст, бо шиносномаи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ, ки аз рӯйи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми ноябри соли 2021, таҳти №311/01 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҷимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.

Муаллифи рисола, пеш аз ҳама, масъалаи муҳимияти мавзуро мавриди таҳқиқ қарор додааст. Дар шароити ҳозира ифодаи мафҳумии бехатарӣ, бехатарии миллӣ, рушди устувор, инкишофи давлат ва мутаносибии муносибатҳо аҳамияти муҳимро касб намудааст. Асоси баррасӣ ва таҳлилу баҳодихӣ дар нисбати мафҳумҳои зикршударо вобастагии рушди устувор, инкишофи мутаносибии давлат ва ҷомеа, қонеъшавандагии талаботу манфиатҳои инсон ва дараҷаи риояи ҳуқуқу озодиҳои онҳо аз бехатарӣ ҳамчун омили асосӣ ташкил менамояд.

Ҷомеа ва рушди устувори он дар шароити мураккаби инкишофи сиёсӣ қарор доранд. Аҳамияти бехатарӣ дар баробари тараққиёти ҷамъият мунтазам меафзояд. Таъмин ва ҳифзи бехатарӣ аз ибтидои тамаддун ҳадафи асосии фаъолияти инсон ва баъдан, ҷомеа ва давлат ба ҳисоб мерафт. Бехатарӣ ҳамчун категорияи сиёсӣ бештар хосияти антропологӣ ва ҷамъиятиро касб намудааст. Он аз ҳар ҷиҳат ба ҳаёти инсон ва бақои ҷомеа ва давлат пайваस्त аст, яке аз муҳимтарин шартҳои ҳаёти муътадили одамон ва ба амал баровардани эҳтиёҷоти асосии онҳо – эҳтиёҷоти ҳаётӣ, иҷтимоӣ ва маънавӣ мебошад.

Таъмини бехатарӣ ва кафолати ҷимояшавандагии манфиатҳои шахс, инсон ва ҷомеа, рушди устувори ҷомеа беш аз пеш аз қудрати давлат вобастагии калон дорад. Нокифоя будани қудрати давлат дар таъмини бехатарӣ ва ҳаёти хуррами шаҳрвандон омили муҳими бегонагии шаҳрвандон аз давлат мегардад. Аз тарафи дигар, давлат наметавонад ба таври оқилона доираи фаъолияти худро васеъ намояд. Набудани кафолати бехатарии инсон дар ҷомеаи муосир метавонад ба бухрони арзишҳои демократӣ оварда расонад.

Ҳатар ва таҳдидҳо ба низоми бехатарӣ ва рушди устувори Тоҷикистон ва ҷомеаи тоҷикистонӣ ҳодиса ва амалҳои метавонанд ба ҳисоб раванд, ки дар доираи мақсадҳои зуд зарар расонидан воқеӣ гардонида мешаванд. Ба монанди, таназзули сиёсати давлатӣ, вайрон намудани низоми мавҷудаи системаи сиёсӣ, маҳдуд намудани демократия ва ҳокимияти халқӣ, ҳалалдор гардонидани муътадилии

инкишофи сиёсӣ ва аз байн бурдани мувозинати рушди ҷомеа, коста гардонидани ризоияти ҷамъиятӣ ва сулҳи шаҳрвандӣ, ҳалалдор гардонидани озодиҳо, ҳуқуқҳои сиёсӣ ва ғайра. Дар баробари ин заифии иҷроӣ вазифаҳои ҳокимияти сиёсӣ метавонад имконияти густариши таҳдид ва хатарҳоро фароҳам оварад.

Хатарҳо ва таҳдидҳо дар ҳолатҳои бартараф ё пешгирӣ карда мешаванд, ки танзими сиёсат дуруст ва самаранок ба роҳ монда шавад. Дар шароити имрӯзаи Тоҷикистон коррупсия, терроризм, экстремизм, ҷинояткорӣҳои муташаккилона, гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир, силоҳ ва ғайраҳо метавонанд ҳамчун таҳдид ба низоми бехатарӣ ва рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ баромад намоянд.

Таъмини бехатарӣ, ташкили шароити рушди устувор ва таҳкими истиқлоли сиёсӣ, ки яке аз манфиатҳои ҳаётан муҳими давлату миллат ба шумор меравад, падидаи асосии рушди давлати миллии Тоҷикистон буда, дар самтгирӣ ва дарёфти мақоми кишвар дар низоми ҷаҳонӣ нақши муассир дорад.

Саҳми илмии муаллиф дар омӯзиши масъалаи мазкур назаррас аст. Ӯ тавонистааст, ки дархостҳоро мураттаб сохта, пешниҳодоти амалӣ ва пешбиниҳои илмиро дар мавриди масъалаҳои таҳқиқшаванда ибраз намояд. Муаллиф дар рафти таҳқиқи масъалаҳои гуногуни назариявӣ амалии бехатарӣ ва рушди устувори ҷомеа, аз ҷумла ҷомеаи тоҷикистонӣ, асарҳои зиёди олимонро истифода намуда, кӯшидааст, ки онҳоро ба сифати манбаъ ва захираҳои сатҳи гуногун истифода намояд. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои наwgониҳои илмӣ мебошад. Дар диссертатсия нуктаҳои илмие ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, ки онҳо дар замони муосир наwgонии илмӣ маҳсуб меёбанд. Натиҷа ва нуктаҳои навини илмии ба ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Муаллиф мақсади асосии таҳқиқоти диссертатсиониро дуруст муайян намуда, таҳлили назариявӣ методологӣ ва сиёсӣ амалии моҳият ва мазмуни бехатариро ҳамчун концепсияи илмӣ ва зарурати таъмин ва нигоҳ доштани онро барои рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ анҷом додааст. Ӯ вазифаҳои асосии омӯзиши масъаларо дар доираи мақсади асосии кори диссертатсионӣ муайян намуда, онҳоро ҳамчун низоми амалӣ гардонидани мақсади асосӣ нишон додааст.

Дар кори диссертатсионӣ натиҷаҳои илмӣ мушаххасан нишон дода шудаанд, ки онҳо аз сатҳи зарурии рӯовариҳои илмию таҳқиқотии муаллиф дарак медиҳанд. Навгониҳои илмии таҳқиқот собит месозанд, ки таъмини бехатарӣ ва ташкили шароити рушди устувори ҷомеа аз

омилҳои гуногун вобастагӣ доранд. Дар рафти таҳқиқот хусусиятҳои назариявӣю методологӣю масъала ва ҷанбаҳои амалии он вобаста ба шароити давлат ва ҷомеаи Тоҷикистон мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд ва ҷунин муносибат натиҷаи назаррасро дарёфтааст. Дар маркази омӯзиш таъмини бехатарӣ ва таҳкими механизми рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ, ҳимояи манфиатҳои миллии давлати Тоҷикистон дар шароити бӯҳронии инкишоф қарор гирифтааст.

Муаллиф навгонҳои рисолаи илмиро вобаста ба масъалаҳои таҳқиқ дар доираи проблемаҳои зерин муайян намудааст: мафҳум ва моҳияти бехатарӣ ҳамчун омилҳои рушди устувори ҷомеа, хусусиятҳои зоҳиршавии он дар замони муосир ошкор гардидаанд; самтҳои илмии афзалиятнок дар омӯзишу таҳқиқи масъалаи бехатарӣ ва мавқеи онҳо нисбати баррасии масъалаи бехатарӣ ҳамчун омилҳои рушд ва инкишофи ҷомеа ва давлат муайян гардидаанд; низомии таъмини бехатарии Тоҷикистон ва мушаххассозии самтҳои асосии ташаққул ва инкишофи он мавриди таҳлил ва омӯзиши васеъ қарор дода шудаанд; дараҷаи ҳимояшавандагии манфиатҳои миллии Тоҷикистон дар шароити таҳдид ва хатарҳои замони муосир мушаххас гардида, роҳҳо ва воситаҳои ҳимояи манфиатҳои миллии пешниҳод гардидаанд; пешомади шаклгирии низомии таъмини бехатарӣ, рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ ва нақши мақомотҳои давлатӣ ва иттиҳодияҳои ғайридавлатӣ дар он таҳлил, муайян ва баҳо дода шудаанд ва ғайра.

Диссертант аҳамияти назариявӣю амалии таҳқиқот дар шакли содаю фаҳмо нишон додааст. Ӯ бештар ба андешаҳо ва хулосаҳои муҳаққиқон рӯ оварда, мавқеи худро асоснок намуда, дар мавриди ҳалли масъалаҳо ва роҳҳои дарёфти инкишофи мутаносиб ва босуботи ҷомеа андешаҳои судманд баён намудааст. Инчунин, муаллиф аз манбаъҳо ва санадҳои гуногун истифода намуда, андешаҳои хешро асоснок намудааст.

Мавриди зикр аст, ки маводҳои диссертатсияро дар раванди таъмини бехатарӣ, мубориза бар зидди таҳдид ва хатарҳои замони муосир, ҳимояи манфиатҳои миллии, муташаққил сохтани фаъолияти тамоми таркиботи институтсионалии системаи сиёсии Тоҷикистон метавон истифода намуд. Инчунин, маводҳои кори диссертатсионӣ ҳангоми таълими донишҳои сиёсӣ дар доираи предметҳои гуногуни таълимӣ метавонанд истифода шаванд.

Амиқии маълумот, кофӣ будани маводҳои таҳқиқотӣ, коркарди натиҷаҳои онҳо ва ҳаҷми интишорот, таҳлилҳо ва натиҷагириҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ собит месозанд, ки рисола дараҷаи зарурии

этимоднокиро пайдо намудааст. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмии натиҷаҳои таҳқиқоти назарявӣ ва таҷрибавӣ таҳия гардидаанд.

Автореферат ва корҳои илмие, ки дар мавзуи таҳқиқоти ҷоп гардидаанд, мазмуни асосии рисолаи диссертатсиониро ба таври зарурӣ инъикос менамоянд. Нуктаҳои асосии таҳқиқот дар 8 мақола дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расидаанд. Ҳамчунин, нуктаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар конференсияҳо ва семинарҳои гуногуни илмӣ амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ дар шакли маърузаи пешниҳод гардидаанд. Дар интишороти натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикоси худро ёфтаанд.

Диссертатсия аз номгуи ихтисораҳо, муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, ду боб, ки дарбаргирандаи шаш зербоб аст, баррасии натиҷаҳо, хулоса ва рӯйхати адабиёт иборат мебошад. Ҳаҷми умумии диссертатсия 194 саҳифаи матни компютерӣ мебошад.

Боби якуми диссертатсия – «Асосҳои сиёсӣ ва назариявӣю методологии таҳқиқи масъалаи беҳатарӣ» аз се зербоб иборат буда, омӯзиш ва таҳлилу хулосагириҳоро дар мавриди моҳият ва хусусиятҳои беҳатарӣ ҳамчун омилҳои рушди устувори ҷомеа, таҳлили масъалаи беҳатарӣ аз нигоҳи мактабҳои таҳқиқотии илмӣ мавриди омӯзиши амиқ қарор додааст.

Таҳлили сарчашмаҳои илмӣ исбот мекунад, ки истифодаи мафҳуми беҳатарӣ аз замонҳои қадим шуруъ гардидааст. Барои донишҳои атиқӣ баррасии масъалаи беҳатарӣ бо алоқамандии низоми мутаносиб ва рушди устувори муносибатҳои иҷтимоӣю сиёсӣ хос аст. Беҳатарӣ дар он замон ҳамчун ҳолати мавҷуд набудани хатар ва ҳимоякунандагӣ аз хатарҳо ва таҳдидҳо дар нисбати давлат ва шахрвандон эътироф мегардид. Масъалаҳои хусусиятҳои беҳатарӣ ҳамчун омилҳои асосии рушди инкишофи ҷомеа, аз ҷумла ҷомеаи муосир, мафҳум ва моҳияти беҳатариро ҳам аз назари категориявӣ ва ҳам аз назари концептуалӣ дар зербоби якуми боби аввал баррасӣ намуда, дар мавриди аҳамият ва зарурати он барои инкишофи ҷомеа натиҷагириҳои муайяне анҷом додааст.

Дар зербоби дуюми боби якуми рисола муаллиф таъкид месозад, ки мактабҳо ва самтҳои афзалиятноки илмӣ дар таҳқиқи масъалаи беҳатарӣ саҳми бевосита доранд ва аз назари концептуалӣ зарурияти онро барои инкишофи давлат ва ҷомеаи инсон бевосита қайд мекунад. Муаллиф баён менамояд, ки таснифот ва муайянкуниҳои мактабҳо ва самтҳои

илмӣ – назариявии афзалиятнок дар омӯзиши масъалаи бехатарӣ аз рӯи рӯовариҳои арзишӣ, дараҷаи дарк, масъалагузорӣ ва мавқеъгирии намояндагони онҳо бар меояд. Ба андешаи муаллиф дар шароити муосир тамоми мактабҳои миллии илмҳои сиёсӣ бахши асосии таҳқиқоти илмӣ ва омӯзиширо бо масъалаи бехатарӣ пайваست мегардонанд. Аз ин гуна махсусияти илмӣ - таҳқиқотӣ пайдо намудани мактаби илмҳои сиёсӣ Тоҷикистон низ дар қанор нест. Мактаби миллии сиёсии Тоҷикистон масъалаи бехатариро дар ҳошияи таҳкими сохтори сиёсӣ – конституционӣ, таъмини яқпорчагӣ ва ваҳдати ҷомеа, мубориза бар зидди зуҳуроти номатлуби ҷомеа ва ҳаракатҳои радикалии ҷиноӣ, таъмини истиқлолияти комили сиёсӣ, пешгирии ҳатарҳо ва таҳдидҳои нави ҷаҳони муосир, ҳимояи манфиатҳои миллий, тақвияти давлатдорӣ миллий, таъмини рушди устувори ҷомеа, инкишофи иҷтимоӣ, иқтисодӣ, дар партави таҳдидҳои фарҳангӣ ва тамаддунӣ мавриди омӯзиш қарор медиҳад.

Омӯзиши масъалаи пайдоиши таҳдид ва ҳатарҳо, навъу шаклҳои таҳдиду ҳатарҳои замони муосир, таъсиррасонии онҳоро ба низоми бехатарӣ ва рушди устувори ҷомеа, инсон ва давлат муаллиф дар зербоби сеюми боби якум мавриди таҳлилу ҳулосагирӣ қарор додааст. Таҳдид ва ҳатарҳои омехтаву киберӣ усули нави муборизаи сиёсӣ аз ҷониби нерӯҳои рақиб, оппозицияи дохилӣ, давлатҳои абарқудрат, субъектҳои ғайри давлатӣ тамаддунҳо, глобалистон ва федералистони навин мебошад.

Боби дуюми диссертатсия - «Низоми бехатарии Тоҷикистон ва самтҳои асосии инкишофи он» ба масъалаҳои муҳими таъмини бехатарӣ ва инкишофи ҷомеаи тоҷикистонӣ, таҳдид ва ҳатарҳо ба низоми бехатарии Тоҷикистон дар шароити муосир, роҳҳои ҳифзи манфиатҳои миллий дар шароити таҳдид ва ҳатарҳо, механизми таъмини бехатарӣ ва рушди устувор дар Тоҷикистон бахшида шудааст. Муаллиф дар зербоби якуми боби дуюм - «Ҳатар ва таҳдидҳо ба низоми бехатарии Тоҷикистон дар шароити муосир инкишоф» масъалаҳои ҳатар ва таҳдидҳои замони муосир ва андозанамоии таъсири онҳо ба низоми бехатарӣ ва рушди устувори ҷомеаи тоҷикистониро мавриди тавсиф ва натиҷагирӣ қарор додааст.

Муаллиф таъкид менамояд, ки таҳдид ва ҳатарҳо, ки рушди устувори ҷомеаи ҷаҳониро аз байн мебаранд ва ҳавфи асосиро барои низоми бехатарӣ эҷод мекунанд, барои низоми бехатарӣ ва инкишофи мутаносиби ҷомеаи Тоҷикистон низ таъсири харобиовари ҳудро

мерасонанд. Онҳо дар самти таъмини ҳуқуқ ва озодиҳои инсон, ҳалалдор намудани асосҳои инкишофи ҷомеаи тоҷикистонӣ, рушди соҳаҳои алоҳидаи ҳаёти ҷамъиятӣ, мавзунӣ ва мутаносибии муносибатҳо таъсири манфӣ мерасонанд.

Дар зербоби дуюми боби дуюм масъалаи «Манфиатҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити таҳдиду хатарҳои нав, роҳҳо ва воситаҳои ҷимояи онҳо» мавриди баррасӣ қарор мегирад. Диққати асосӣ ба масъалаи ҳолати ҷимояшавандагии манфиатҳои миллий, ки аз мавҷудияти беҳатарӣ бармеояд, равона карда шудааст.

Муаллифи рисола таъкид мекунад, ки омӯзиши масъалаи ҷимояи манфиатҳои миллий, махсусан барои Тоҷикистон, ки давраи рушди соҳибхитӣ ва давлатдорӣ навинро аз сар мегузаронад, ҳукми бартарӣ ва зарурати хосаеро пайдо намудааст. Зеро мақом ва нақши манфиатҳо дар ташаккул ва инкишофи ҷомеа, дар раванди гузариши сиёсӣ аз як тамаддун ба тамаддуни дигар, аз як низоми идоракунии ба низоми дигар хеле барҷаста намудор гаштааст. Аз тарафи дигар, манфиатҳои миллий дар инкишофи муносибатҳои байналхалқӣ мақом ва нақши муассирро соҳибанд.

Нисбат ба давраи навини инкишофи давлати Тоҷикистон ҷимояи манфиатҳои миллий талаботи бошуурона, расман ифодаёфтаи объективӣ мебошад, ки татбиқи пайгирона ва ҳифзи он мавҷудияти устувор ва рушди пешрави давлатро таъмин менамояд.

Зербоби сеюми боби дуюм ба масъалаи «Ҷаъолияти сиёсии сохторҳои давлатӣ ва ғайридавлатии Тоҷикистон дар самти таъмини беҳатарӣ ва рушди устувор» бахшида шудааст.

Институтҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ барои ташаккули ҷомеаи устувори тоҷикистонӣ таваҷҷуҳи доимӣ менамоянд. Институтҳои демократии давлатӣ беҳатарии инсон ва ҳуқуқи озодиҳои ӯ ҷомеа ва давлатро арзиши олии тавсиф менамоянд. Давлати демократии Тоҷикистон дар самтгирии ҷаъолияти мутаносибии институтҳои ҷамъиятӣ, ки унсурҳои асосии таъмини беҳатарӣ ва рушди устувори ҷомеа мебошанд, мусоидат мекунад. Кафолатҳои ҳуқуқии таъмини онҳоро фароҳам оварда, дар санадҳои меъёрӣ ва низоми сиёсӣ ҳуқуқӣ ҷой додааст.

Хулосаву натиҷаҳо ва тавсияҳои пешниҳоднамудаи диссертант аҳаммияти муҳими илмию назариявӣ ва амалиро соҳибанд.

Бо вучуди муваффақиятҳо дар рисолаи Н. Асламзода баъзе норасоӣҳо мавҷуданд, аз ҷумла:

1. Диссертант дар рафти омӯзиш ва таҳқиқ ба масъалаҳои мафҳум, моҳият ва хусусиятҳои бехатарӣ ҳамчун омилҳои рушди устувори ҷомеа таваҷҷуҳ намуда, ҷанбаҳои концептуалии онро баррасӣ намудааст. Хуб мешуд, ки дар баррасии масъалаи бехатарӣ ва эътирофи он ба сифати омилҳои рушди устувори ҷомеа ва давлат аз афкори мутафаккирони форсу тоҷик ва донишмандони муносири тоҷик бештар истифода менамуд.

2. Муаллиф дар мавриди мактабҳо ва самтҳои илмӣ афзалиятнок дар таҳқиқи масъалаи бехатарӣ андешаронӣ намуда, мактабҳо, самтҳо ва концепсияҳои бештареро ишора намудааст. Бештар мебуд, ки дар боби дуоми диссертатсия, ки масъалаи таъмини бехатарии Тоҷикистон, ҳимояи манфиатҳои миллӣ аз таҳдиду хатарҳо баррасӣ шудаанд, дар самаранок гардонидани тартиби таъмини бехатарӣ ва ҳимояи манфиатҳои миллӣ аз афзалиятҳои илмӣ пешниҳодкардаи мактабҳои илмӣ ба таври васеътар истифода менамуд.

3. Муаллиф дар бораи таҳдид ва хатарҳо ба низоми бехатарӣ ва рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ андешаронӣ намуда, онҳоро вобаста ба соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятӣ тасниф мекунад. Аммо хуб мешуд, таҳдид ва хатарҳое, ки ба рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ таъсири харобиовар мерасонанд гурӯҳбандӣ намуда, хусусиятҳои асосии онҳоро нишон меод.

4. Дар рӯйхати адабиёт феҳристе бо забони англисӣ оварда шудааст, вале дар матни диссертатсия аз онҳо иқтибоси бештар оварда нашудааст.

Дар маҷмӯъ, эродҳои мазкур наметавонанд ба мазмуну мундариҷаи диссертатсия таъсири манфӣ расонида, арзиши илмӣ онро коста гардонанд.

Хулоса рисолаи диссертатсионии Н.Асламзода дар мавзӯи “Бехатарӣ ҳамчун омилҳои рушди устувори ҷомеаи тоҷикистонӣ” ба талаботи банди 31 ва 33-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он сазовори шарафёр гаштан ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Тақриз ба талаботи банди 79-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Тақризи мазкур дар маҷлиси васеи кафедраи умумидонишгоҳии сиёсатшиносии МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» аз 4 апрели соли 2024, суратмаҷлиси № 9 муҳокима ва тасдиқ карда шудааст.

Дар маҷлиси кафедра 17 нафар иштирок намуданд. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарafdор» 17 нафар, «муқобил» нест, «бетараф» нест.

Раиси маҷлис:

Мудири кафедраи умумидонишгоҳии сиёсатшиносии «ДДХ, ба номи академик Б. Ғафуров», номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент

Холдоров О.Н.

Котиби маҷлис:

Муаллими калон

Комилова З.А.

Омодасозии лоиҳаи тақриз:

Номзади илмҳои фалсафа, дотсент

Бердишукуров А.А.

Имзои дотсентон О.Н. Холдоров,
А.А. Бердишукуров ва муаллими калон
З.А. Комиловаро тасдиқ менамоям.

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси МДТ «ДДХ ба номи академик Б. Ғафуров»

Наврӯзов Э.М.

Суроғай муассиса:

735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд,
шаҳри Хучанд, гузаргоҳи Мавлонбеков 1.

Тел.: Тел.: +(992-3422) 6-52-73; +(992-3422) 6-75-18 www.hgu.tj

E-mail: rector@hgu.tj